

MC-opplæring og risikoutvikling

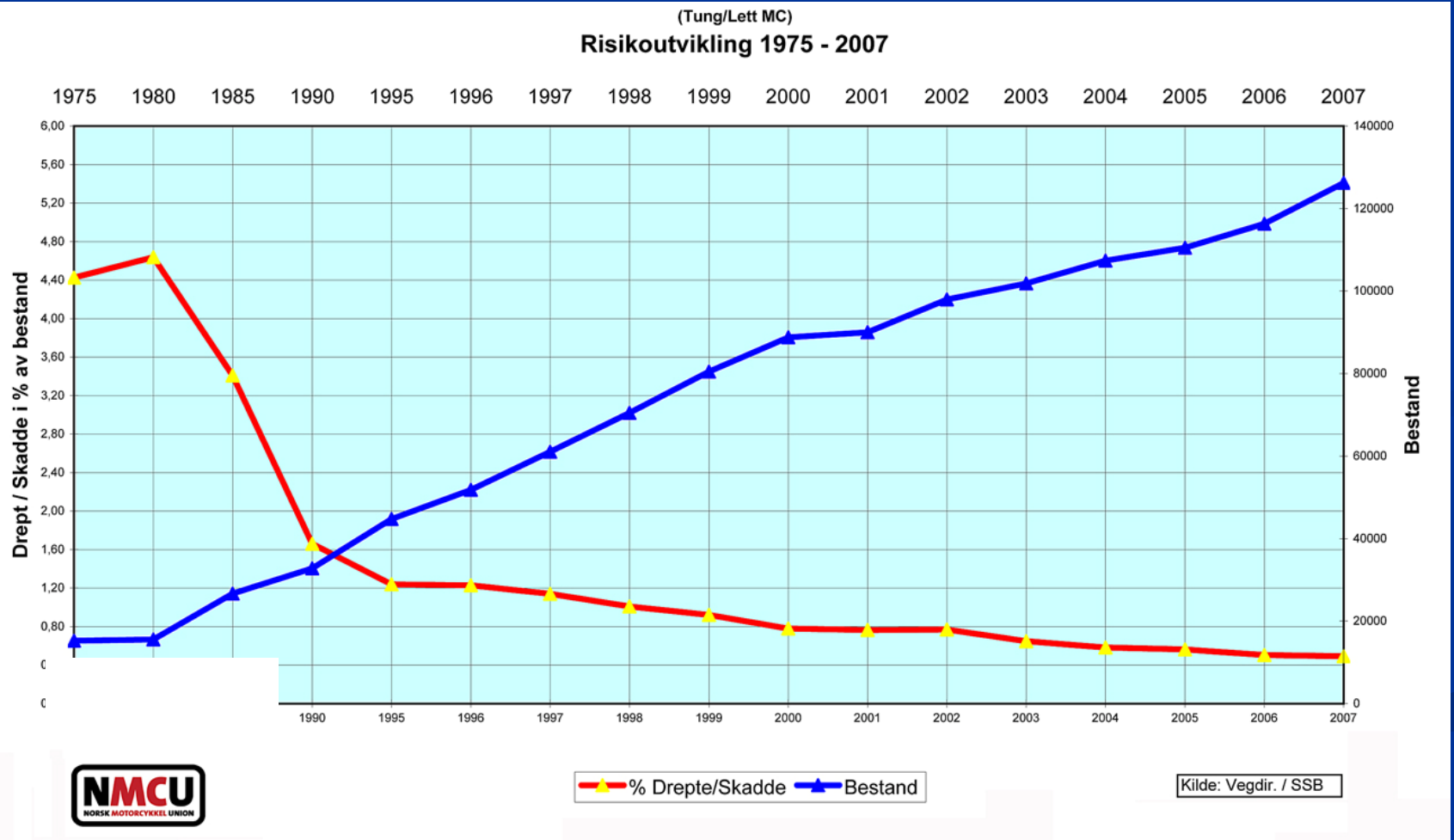
Morten Fransrud

Trafikkforum

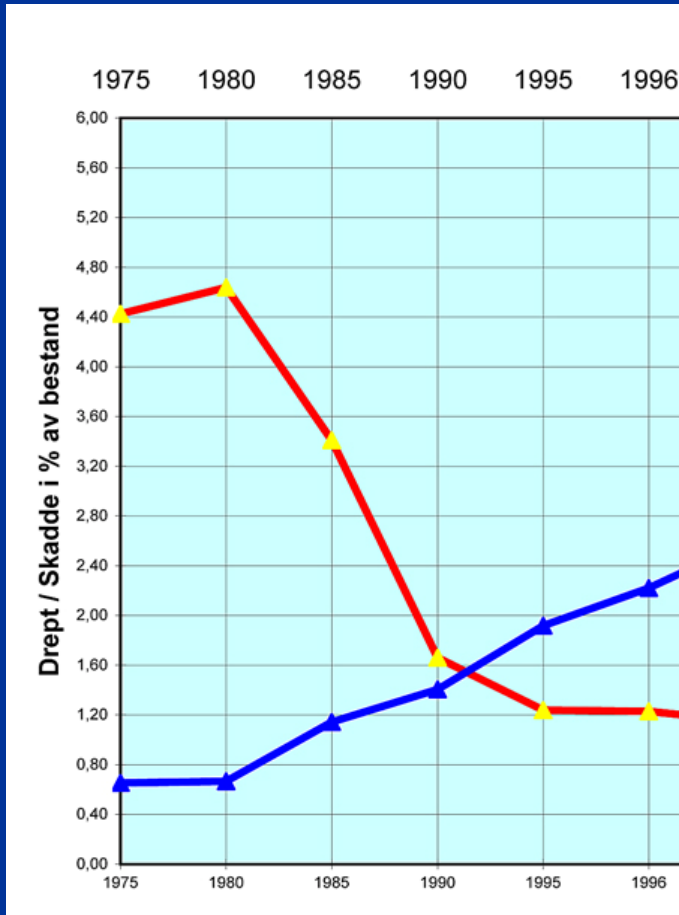
Ulykkesutviklingen de siste 10 årene

- Antall drepte på tung motorsykkel har ligget stabilt på omkring **30** det siste tiåret
- Antall skadde på tung motorsykkel har gått ned fra litt i overkant av **670** i 1998 til omkring **400** i 2008
- Bestanden av tunge og lett motorsykler økte i samme periode fra omkring **70.000** i 1998 til omkring **130.000** i 2008
- Litt over halvparten av MC-ulykkene er **kollisjoner** med biler, og disse foregår først og fremst i kryss
- Litt under halvparten av ulykkene er **velt/utforkjøring**, som overraskende nok oftest skjer i normale hastigheter, under gode kjøreforhold

Risikoutviklingen

Hva skjedde i 1980?

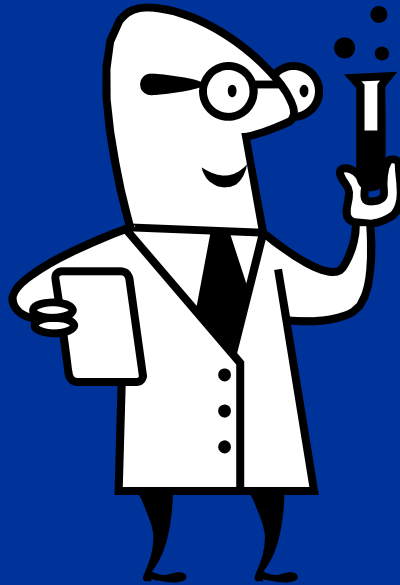

- Nye vegger?
- Nytt sikkerhetsutstyr?
- Færre motorsykler på veiene?
- Voldsomt mer kontroll?
- Nye trender i sykkelvalg?

Hva mener TØI

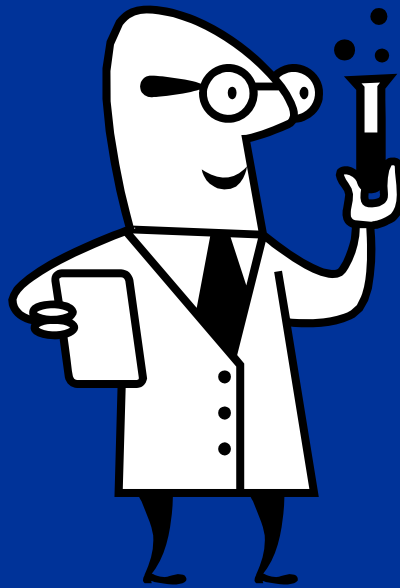
- "Risikoreduksjonen for motorsykkel var dramatisk fra 1985 til 1992, og som nevnt var hovedforklaringen på dette de økonomiske problemene mot slutten av 1980-tallet (Bjørnskau 2008). Vi ser at risikoen er redusert videre, særlig for tung motorsykkel. Dette skyldes i første rekke at dette kjøretøyet har endret karakter fra å være et typisk ungdomskjøretøy til å bli et kjøretøy for godt voksne og erfarne trafikanter."

Samferdsel 15.1.2009

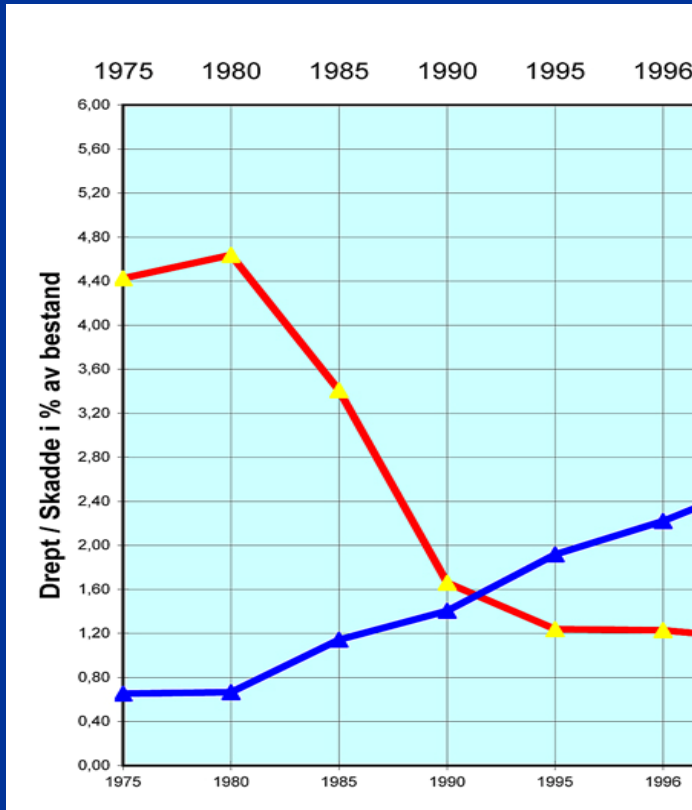

Det finnes en del mennesker som har en teori, disse kalles forskere. De leter etter en bekreftelse. Det kaller de forskning.

Hva om teorien kan bestrides?

Hva skjedde på 80 tallet?

■ Forskerne fokuserer på tidsperioden 85-92 som viser en nedgang i risikoen skjedde med en kraftig lavkonjunktur som startet på slutten av 80 tallet.

■ I perioden 1980 – 85 var det en dramatisk reduksjon i antall drepte og skadde til tross for den berømte "Jappe" tida, og betydelig økning av antall to-hjulinger.

■ Hvordan kan det forklares?

Hva mener OECD?

- I OECD-rapporten fra Lillehammer 2008, finnes en "Topp 20" liste over de mest virksomme tiltakene mot MC-ulykker
- Tiltakene står i prioritert rekkefølge, slik at det som står øverst ansees som viktigst (gir størst effekt)
- De tre viktigste (øverste) tiltakene på lista er:
  - 1) Føreropplæring
  - 2) At MC må ha en selvfølgelig plass i transportpolitikk og transportplaner
  - 3) Forskning

OECD, hva er det?

- OECD-rapporten er et resultat av diskusjoner mellom de fremste **forskerne, beslutningstagerne, industrien og brukerne fra mer enn tjue land i fire verdensdeler**. Den er dermed det nærmeste man kommer en global konsensus om tiltak mot MC-ulykker
- OECD er nest øverst i det globale hierarkiet når det gjelder transportsikkerhet - bare FN er høyere
- En rapport fra OECD har derfor stor troverdighet - også hos de store aktørene, som for eksempel EU-kommisjonen i Brussel.
- Den som i dag vil bestride OECD-rapportens prioriteringer tar på seg et stort faglig ansvar for å dokumentere hvorfor man bør prioritere annerledes enn OECD

- I sommerens debatt om tiltak mot økningen i trafikkulykkene har ikke opplæring akkurat hatt så veldig høy status
- Snarere tvert i mot: Mange medieoppslag har tatt til orde for at den sterke norske satsingen på opplæring er et kostbart sidespor og at det er dårlig veistandard som er hovedårsak til trafikkulykker
- De som har valgt et slikt ståsted er dermed på kollisjonskurs med OECD, som altså ser opplæring som det mest virksomme tiltaket - i alle fall når det gjelder MC-ulykker
- Hvorfor? Først og fremst fordi konferansen på Lillehammer kunne slå fast at den seneste forskningen viser at hovedårsaken til MC-ulykker er menneskelige feil
  - enten hos MC-føreren selv eller hos en annen trafikant

Hva mener VD?

- 3. førekort direktiv kommer i 2012
- Mellomklasse A2
- 2 år m A2 eller fylte 24 år for å få kl A.
- Obligatorisk opplæring eller førerprøve fra A2 til A.
- Vegdirektoratet går for opplæringsmodellen

Suksess?

- Skal vi beholde tilliten må vi sørge for at ferske førere er bedre forberedt
- Singelulykke og kollisjon med bil i kryss vet vi er hovedårsaken til mange skadde og drepte
- Hvordan løser vi det?
- Vi må utvikle evnen til å ta gode valg ved å bruke veiledning fra begynnelsen av opplæringen.

